

U vezi Inicijative i predloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o dopuni Uredbe o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata („Službeni list CG“, broj 18/15) Vlade Crne Gore, koje su Ustavnom sudu Crne Gore podnijeli Mreža za afirmaciju nevladinog sektora iz Podgorice, pet poslanika u Skupštini Crne Gore i pet poslanika Socijalističke narodne partije u Skupštini Crne Gore, Ministarstvo ekonomije na osnovu člana 34 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list CG“, broj 11/15), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Podnosioci Inicijative i predloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o dopuni Uredbe o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata („Službeni list CG“, broj 18/15) Vlade Crne Gore, kojom se propisuje obaveza plaćanja naknade za izgradnju autoputa i reprezentativni sport u iznosu od 0,07 €/l i koja stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, su istakli da ista nije donijeta u skladu sa Ustavom i zakonom.

Naime, podnosioci Inicijative, odnosno predloga ukazali su na odredbe Ustava Crne Gore: kojima je propisana podjela vlasti i da izvršnu vlast vrši Vlada (član 11); da Vlada izvršava zakone, druge propise i opšte akte (član 100); da se država finansira od poreza, dažbina i drugih prihoda i da je svako dužan da plaća poreze i druge dažbine, te da se porezi i druge dažbine mogu uvoditi samo zakonom (član 142); da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom (član 145); da se zakon i drugi propis objavljuje prije stupanja na snagu, a stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja i da izuzetno, kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, zakon i drugi propis može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja (član 146), kao i da Ustavni sud odlučuje o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom (član 149), pozivajući se pri tom i na član 4 alineju 2 Zakona o poreskoj administraciji, kojom je propisano da su „porezi i druge dažbine“ - porezi, doprinosi, takse, naknade i druga novčana davanja, utvrđena zakonom.

Nadalje, u Inicijativi, odnosno predlogu se navodi da se u smislu citiranih ustavnih odredbi, uvođenje naknade za izgradnju autoputa i reprezentativnog sporta u iznosu od 0,07 €/l, a koja predstavlja javni prihod, odnosno prihod Budžeta, može propisati samo zakonom, sa kojih razloga je Uredba o dopuni Uredbe o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata neustavna, a cijeneći pri tom činjenicu da je Vlada Crne Gore, kao izvršna vlast, koja ima ustavno ovlašćenje da donosi uredbe radi izvršavanja zakona, donošenjem iste prekoračila ustavna ovlašćenja i uvela dažbine koje nijesu propisane ni jednim zakonom.

Takođe, podnosioci Inicijative, odnosno predloga su ukazali, da je osporavanom Uredbom propisano stupanje na snagu danom objavljivanja, a što je suprotno ustavnom principu, po kojem zakon, drugi propis i opšti akt stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, a da izuzetno kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, zakon i drugi propis može stupiti na snagu najranije danom objavljivanja, s obzirom da takvi razlozi nijesu iznijeti u postupku donošenja osporavane Uredbe.

Razmatrajući navode podnijete Inicijative i predloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporavane Uredbe, ističemo da je Uredba o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata („Službeni list RCG“, br. 52/02, 55/02, 23/03, 32/05 i 35/05 i „Službeni list CG“, br. 73/08 i 73/10) Vlade Crne Gore, donijeta na osnovu postojećeg pravnog osnova, člana 17 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 80/08), a kojim je određeno da Vlada donosi uredbe, odluke, strategije, deklaracije, rješenja, zaključke i druge akte, odnosno da između ostalih akata, Vlada donosi i propise kojima se uređuju odnosi od značaja za ostvarivanje ustavnih i zakonskih funkcija Vlade.

Navedenom Uredbom propisan je način formiranja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata, kao i kriterijumi, elementi, premije, troškovi, carine, takse i ostali troškovi koji se uzimaju u obzir prilikom formiranja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata.

Dalje, ističemo i, da se u Uredbi o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata („Službeni list RCG“, br. 52/02, 55/02, 23/03, 32/05 i 35/05 i „Službeni list CG“, br. 73/08 i 73/10) i osporavanoj Uredbi o dopuni Uredbe o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata („Službeni list CG, broj 18/15) u kalkulativni elemenat za obrazovanje maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata (X3 - takse, porezi, naknade), dodaje naknada za izgradnju autoputa i reprezentativni sport, s tim što taj elemenat za obrazovanje navedenih cijena naftnih derivata, nema karakter takse ili poreza i drugih dažbina, koji se mogu uvoditi samo zakonom, već predstavlja jedan od elemenata za obrazovanje cijena proizvoda.

Pored navedenog, ukazujemo da Ministarstvo ekonomije priprema predlog propisa kojim će Vlada saglasno članu 173 Zakona o energetici („Službeni list CG“, br. 28/10, 6/13 i 10/15) cjelovito urediti pitanja načina i visine elemenata na osnovu kojih se formiraju maksimalne maloprodajne cijene određenih vrsta derivata i/ili biogoriva, način i rokove objavljivanja tih cijena i određivanje organa koji ih objavljuje, u roku propisanim ovim zakonom.

S tim u vezi, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore zastane sa postupkom povodom Inicijative i predloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Uredbe o dopuni Uredbe o načinu obrazovanja maksimalnih maloprodajnih cijena naftnih derivata („Službeni list CG“, broj 18/15).